

Trường Đại Học Kinh Tế TP.HCM

Đề cương môn học Kinh tế quốc tế

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT

1. Tên môn học: Kinh tế quốc tế

2. Mã học phần: [17D1301060603-syllabus.pdf](#)

[17D1301060611-syllabus.pdf](#)

[17D1301060613-syllabus.pdf](#)

[17D1301060617-syllabus.pdf](#)

[17D1301060623-syllabus.pdf](#)

[17D1301060625-syllabus.pdf](#)

[17D1301060629-syllabus.pdf](#)

[17D1301060645-syllabus.pdf](#)

[17D1301060649-syllabus.pdf](#)

[17D1301060665-syllabus.pdf](#)

3. Thời lượng: 2 tín chỉ

4. Trình độ: Sinh viên năm 2

5. Điều kiện tiên quyết: Toán căn bản, Kinh tế Vi Mô I, Kinh tế Vĩ Mô I

6. Mô tả môn học

Có tất cả 9 bài giảng, một số bài nghiên cứu tình huống chính sách sẽ được thuyết trình và thảo luận trên lớp nhằm giúp sinh viên nắm vững lý thuyết các vấn đề được học.

Các bài giảng được thiết kế dựa trên 4 phần chính: (1) Lý thuyết về mậu dịch quốc tế; (2) Chính sách mậu dịch quốc tế; (3) Các định chế kinh tế có tính chất quốc tế; (4) Tài chính quốc tế. Ở mỗi phần học là các chủ đề nghiên cứu khác nhau nhằm giúp sinh viên hiểu biết sâu sắc hơn các vấn đề về kinh tế học quốc tế.

7. Mục tiêu môn học

Môn học nhằm trang bị cho sinh viên những kiến thức căn bản về kinh tế quốc tế. Sau khi học môn này sinh viên sẽ:

- Hiểu được nguyên nhân vì sao phát sinh mậu dịch giữa các quốc gia, biết được mô thức thương mại quốc tế thường được áp dụng như thế nào và lợi ích từ mậu dịch của các mô hình đó ra sao, thể hiện như thế nào qua những con số, đồ thị cụ thể.
- Hiểu được những vấn đề cơ bản về môi trường hoạt động của thương mại quốc tế (kể cả môi trường sản xuất và môi trường tài chính liên quan); biết được các chính sách thương mại quốc tế mà các quốc gia thường áp dụng nhằm ngăn cản mậu dịch tự do cũng như các tác hại của những chính sách nêu trên đối với lợi ích kinh tế quốc gia.
- Hiểu rõ các xu hướng phát triển chính của thương mại quốc tế ngày nay, lợi ích của sự di chuyển các nguồn lực giữa các quốc gia, đồng thời nhận thức được lợi ích của vấn đề hội nhập kinh tế quốc tế và liên hệ với trường hợp Việt Nam.

8. Phương pháp giảng dạy

Giảng bài trên lớp kết hợp với việc thảo luận các tình huống và chính sách cụ thể. Sinh viên được khuyến khích tích cực chủ động trong việc đặt các câu hỏi và tham gia thảo luận ở các chủ đề của môn học.

9. Phương pháp đánh giá

Dựa trên 2 tiêu chí sau:

- Sinh viên tham dự lớp học đầy đủ, tích cực tham gia thảo luận trên lớp và làm đầy đủ các bài tập cá nhân.

- Sinh viên đọc tài liệu trước khi đến lớp và nộp bài tiểu luận theo đúng thời gian quy định.

Điểm số được tính dựa trên trọng số sau:

Hai bài tập cá nhân: 10%

Thi giữa kỳ: 20%

Thi cuối kỳ: 70%

Tổng cộng: 100%

10. Tài liệu học tập

Tài liệu đọc chính thức:

Chỉnh, H. T., Tụ, N. P, Lộc, N. H. (2005), *Giáo trình Kinh tế quốc tế*, NXB Thống kê, Tái bản lần thứ 3

Salvatore, D. (2014), *Kinh tế học quốc tế-Thương mại và tài chính (International Economics Trade and Finance)*, John Wiley & Sons Inc., New York, Tái bản lần thứ 11.

Tài liệu tham khảo:

Chỉnh, H. T. (2008), *Bài tập Kinh tế quốc tế*, NXB Thống kê, Tái bản lần thứ 3.

Carbaugh, R. J. (2009), *Kinh tế học quốc tế (International Economics)*, NXB Cincinnati, Lần tái bản thứ 12.

Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), *Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách (International Economics, Theory and Policy)*, Addison Wesley, USA, Tái bản lần thứ 6.

Jepma, C. J., Jager, H. and Kamphuis, E. (1996), *Giới thiệu về kinh tế học quốc tế (Introduction to International Economics)*, NXB Longman, New York.

Ethier, W. J. (1995), *Kinh tế học quốc tế hiện đại (Modern International Economics)*, W. W Norton & Co., New York, Tái bản lần thứ 3.

Markusen, J. R., Melvin, J. R và các tác giả khác (1995), *Thương mại quốc tế - Lý thuyết và bằng chứng (International Trade – Theory and Evidence)*, NXB McGraw-Hill.

Friedman, T. L. (2005), *Chiếc Lexus và cây ô liu (The Lexus and the olive tree)*, Dịch giả Lê Minh, NXB Khoa học xã hội

Hoekman, B. Và Mattoo, A. (2002), *Sổ tay về Phát triển, Thương mại và WTO (Development, Trade, and the WTO – A handbook)*, Ngân hàng Thế giới.

Jackson, J. H. (2001), *Hệ thống thương mại thế giới – Luật và chính sách về các quan hệ kinh tế quốc tế*, Dịch giả Phạm Viêm Phương, Huỳnh Văn Thanh, NXB Thanh niên.

Appleyard, D. R. Và Field, A. J. (1995), *Kinh tế học quốc tế, Lý thuyết thương mại và chính sách (International Economics – Trade Theory and Policy)*, Richard D. Irwin Inc., Tái bản lần thứ 2.

Một số các website tham khảo của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Ngoại giao, Bộ Thương mại, Bộ Tài chính, Bộ Thủy sản, Tổng cục Hải quan, Cục xúc tiến thương mại, Diễn đàn hợp tác Kinh tế Châu Á – Thái Bình Dương, Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế, Ngân hàng Thế giới, Ngân hàng Phát triển Châu Á, Quỹ tiền tệ quốc tế, Tổ chức thương mại quốc tế, ...

11. Nội dung môn học

Môn học Kinh tế quốc tế bao gồm 4 phần và được chia thành 11 chương, nội dung cụ thể như sau:

Chương 1: Những vấn đề chung về Kinh tế quốc tế

1.1 Giới thiệu khái quát về môn học

1.2 Một số vấn đề về mậu dịch quốc tế

1.3 Những thay đổi lớn của nền kinh tế thế giới hiện đại 3ng của nó đến mậu dịch quốc tế

Chương 2: Lý thuyết cổ điển về mậu dịch quốc tế

2.1 Quan điểm của phái trọng thương về mậu dịch quốc tế

2.2 Adam Smith với lý thuyết lợi thế tuyệt đối

2.3 Quy luật lợi thế so sánh của David Ricardo

2.4 Lý thuyết chi phí cơ hội của Haberler

Chương 3: Lý thuyết hiện đại về mậu dịch quốc tế

3.1 Lý thuyết chuẩn về mậu dịch quốc tế

3.2 Phân tích sự tạo thành giá cả sản phẩm so sánh cân bằng chung khi mậu dịch xảy ra- Tỷ lệ mậu dịch

3.3 Nguồn lực sản xuất vốn có và Lý thuyết Heckscher – Ohlin

Chương 4: Thuế quan- một hình thức hạn chế mậu dịch

4.1 Những vấn đề chung về thuế quan

4.2 Phân tích cân bằng cục bộ sự tác động của thuế quan

4.3 Lý thuyết về cơ cấu thuế quan

4.4 Thuế quan đối với nước nhỏ và nước lớn

Chương 5: Các hình thức hạn chế mậu dịch phi thuế quan – Đàm phán mậu dịch đa phương

5.1 Quota (hạn ngạch)

5.2 Các hình thức hạn chế mậu dịch phi thuế quan khác

5.3 Khía cạnh kinh tế chính trị của chủ nghĩa bảo hộ mậu dịch

5.4 Đàm phán mậu dịch đa phương

Chương 6: Liên kết kinh tế quốc tế – Liên hiệp quan thuế

6.1 Các hình thức liên kết từ thấp đến cao

6.2 Phân tích cân bằng cục bộ sự tác động của một liên hiệp quan thuế

6.3 Các điều kiện làm gia tăng hiệu quả phúc lợi của một liên hiệp quan thuế

6.4 Các lợi ích tĩnh và các lợi ích động của một liên hiệp quan thuế

6.5 Giới thiệu một số hình thức liên kết kinh tế quốc tế

Chương 7: Mậu dịch quốc tế và phát triển kinh tế

7.1 Vai trò của mậu dịch quốc tế đối với các nước đang phát triển

7.2 Tỷ lệ mậu dịch ở các nước đang phát triển

7.3 Xuất khẩu không ổn định ở các nước đang phát triển

7.4 Chiến lược công nghiệp hoá ở các nước đang phát triển

7.5 Những vấn đề đang đặt ra đối với các nước đang phát triển

Chương 8: Sự di chuyển nguồn lực quốc tế

8.1 Sự di chuyển tư bản quốc tế

8.2 Sự di chuyển lao động quốc tế

Chương 9: Thị trường ngoại hối và tỷ giá hối đoái

9.1 Thị trường ngoại hối

9.2 Tỷ giá hối đoái

Chương 10: Cán cân thanh toán

10.1 Khái niệm về cán cân thanh toán

10.2 Nguyên tắc hạch toán trong cán cân thanh toán

10.3 Các khoản mục trong cán cân thanh toán

10.4 Cân đối bên trong và bên ngoài

Chương 11: Hệ thống tài chính và tiền tệ quốc tế

11.1 Cơ chế hối đoái và ngoại thương

11.2 Hệ thống Bretton Woods

11.3 Liên minh tiền tệ châu Âu

12. Nội dung chi tiết học phần:

Buổi	Nội dung giảng dạy	Tài liệu đọc	Chuẩn bị của sinh viên	Ghi chú
1	Giới thiệu chung về kinh tế quốc tế	Giáo trình KTQT (trang 9-39)		
2	Lý thuyết cổ điển về mậu dịch quốc tế	Giáo trình KTQT (trang 40-56)	Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i> , trang 13-23 Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i> , trang 11-22 Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 9-12)	
3	Lý thuyết cổ điển (t.t) và lý thuyết hiện đại về mậu dịch quốc tế	Giáo trình KTQT (trang 56-91)	Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i> , trang 23-57 Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i> , trang 38-63 Chuẩn bị các câu hỏi và bài	

			tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 13-24)	
4	Lý thuyết hiện đại về MDQT (t.t) và Thuế quan	Giáo trình KTQT (trang 91-128)	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 57-122 và 183-196</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 231-241</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế học quốc tế hiện đại</i>, trang 157-172</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 24-32)</p>	
5	Thuế quan (t.t) và Phi Thuế quan	Giáo trình KTQT (trang 128-153)	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 196-220</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 195-203</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế học quốc tế hiện đại</i>, trang 172-176</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài</p>	Kiểm tra giữa kỳ

			tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 33-47)	
6	Phi Thuế quan (t.t) và Liên hiệp quan thuế	Giáo trình KTQT (trang 154-201)	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 220-252</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 227-254</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 47-58)</p> <p>Tìm hiểu và trang bị các kiến thức về GATT, WTO cũng như biểu hiện cụ thể của các liên kết KTQT qua các tài liệu tham khảo và internet để tham gia thảo luận</p>	
7	Liên hiệp quan thuế (t.t) và Mậu dịch quốc tế đối với các nước đang phát triển	Giáo trình KTQT (trang 201-268)	<p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 277-296 và 670-707</p> <p>Sinh viên đọc trước giáo trình cũng như các tài liệu tham khảo để tham gia thảo luận và thuyết trình theo các</p>	

			vấn đề chính của chương 7	
8	Sự di chuyển nguồn lực quốc tế	Giáo trình KTQT (trang 269-300)	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 296-320</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 149-169</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế học quốc tế hiện đại</i>, trang 244-287</p> <p>Jepma, C. J., Jager, H. and Kamphuis, E. (1996), <i>Giới thiệu về kinh tế học quốc tế</i>, trang 87-113</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 65-71)</p>	
9	Thị trường ngoại hối và tỷ giá hối đoái	Giáo trình KTQT (trang 301-380)	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 323-361</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 333-365</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế</i></p>	

			<p><i>học quốc tế hiện đại</i>, trang 293-335</p> <p>Jepma, C. J., Jager, H. and Kamphuis, E. (1996), <i>Giới thiệu về kinh tế học quốc tế</i>, trang 241-286</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i>, trang 72-83</p>	
--	--	--	--	--

(*) *Mỗi buổi học bao gồm 4 tiết*

TP.HCM ngày 26 tháng 11 năm 2016

Người biên soạn

Nguyễn Hoàng Lê